

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання здійснення парламентського контролю для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Остапенком А.Д. та іншими (всього 8 підписів) (реєстр. № 11467 від 07.08.2024)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 9 серпня 2024 року (електронна картка документа (1622827) Комітет на засіданні 19 серпня 2024 року (протокол № 201) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання здійснення парламентського контролю для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Остапенком А.Д. та іншими (всього 8 підписів) (реєстр. № 11467 від 07.08.2024).

Відповідно до положень частин другої та четвертої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» тимчасова спеціальна комісія у визначений Верховною Радою України термін, але не пізніше як через шість місяців з дня її утворення, подає Верховній Раді України письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені нею пропозиції щодо проектів актів Верховної Ради України, висновки, пропозиції та інші матеріали, які надаються народним депутатам України для ознайомлення. Строк для подання звіту тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу визначається Верховною Радою України у постанові про утворення відповідної комісії.

Питання про заслуховування звіту, висновків і пропозицій тимчасової спеціальної комісії відповідно до порядку, встановленого Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», і в строк, визначений у постанові Верховної Ради України про утворення відповідної комісії, позачергово без голосування включається до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України наступного дня пленарних засідань після дня подання звіту, висновків і пропозицій та розглядається першим на пленарному засіданні (частина п'ята статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»).

Комітет зазначив, що 9 серпня 2023 року Верховною Радою України було утворено Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (Постанова Верховної Ради України № 3308-IX) (далі – Тимчасова спеціальна комісія) та визначено, що строк діяльності Тимчасової спеціальної комісії становить один рік з дня її утворення, а також, що звіт про виконану роботу комісії має бути заслуханий не пізніше шестимісячного строку з дня її утворення, тобто до 9 лютого 2024 року.

Так, 8 лютого 2024 року, в межах шестимісячного строку, народними депутатами України – членами Тимчасової спеціальної комісії Остапенком А.Д. та іншими (всього 7 підписів) було внесено до Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України за шість місяців діяльності» (реєстр. № 11004), а також, власне, звіт Тимчасової спеціальної комісії за шість місяців діяльності, у додатку до проекту Постанови, які були розглянуті Комітетом на засіданні 19 лютого 2024 року¹, та очікують розгляду Верховною Радою України.

Своєю чергою, 7 серпня 2024 року, в межах строку повноважень Тимчасової спеціальної комісії в один рік, народними депутатами України – членами Тимчасової спеціальної комісії Остапенком А.Д. та іншими (всього 8 підписів) було внесено до Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання здійснення парламентського контролю для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам

¹ Експертний висновок Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на проект Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України за шість місяців діяльності» (реєстр. № 11004 від 08.02.2024) (протокол № 185).

сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України» (реєстр. № 11467), а також звіт про виконану роботу Тимчасової спеціальної комісії, у додатку до проекту Постанови Верховної Ради України.

1. Щодо змісту проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 11467) Комітет зауважив таке.

1.1. Проектом Постанови пропонується Верховній Раді України звіт Тимчасової спеціальної комісії взяти до відома, завершити роботу цієї комісії та одночасно утворити нову Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

З огляду на це Комітет зауважив, що положеннями статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», статей 85 та 86 Регламенту Верховної Ради України визначено окремі порядки для утворення тимчасової спеціальної комісії та подання звіту тимчасової спеціальної комісії Верховній Раді України про виконану роботу, що у свою чергу передбачає прийняття парламентом двох окремих рішень.

1.1.1. Положеннями частини першої статті 86 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що тимчасова спеціальна комісія утворюється на визначений Верховною Радою України термін. У визначений термін, але не пізніше як через шість місяців з дня її утворення, тимчасова спеціальна комісія подає до Верховної Ради України звіт про виконану роботу, а також підготовлені народними депутатами України – членами цієї комісії відповідні проекти актів Верховної Ради України та інші матеріали, які надаються народним депутатам України. Після обговорення результатів роботи тимчасової спеціальної комісії у відповідних комітетах та на пленарному засіданні Верховна Рада України приймає рішення щодо завершення роботи такої комісії або доручає їй продовжити роботу і визначає для цього термін її діяльності.

Поряд з цим, частиною сьомою статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частиною восьмою статті 85 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що строк повноважень тимчасової спеціальної комісії не може перевищувати одного року з дня утворення такої комісії.

З огляду на це, а також беручи до уваги те, що строк повноважень Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, визначений у пункті 7 Постанови Верховної

Ради України про її утворення (№ 3308-IX), закінчився 9 серпня 2024 року Комітет зауважив, що ані Закон України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», ані Регламент Верховної Ради України не передбачають, що після обговорення результатів роботи тимчасової спеціальної комісії, може бути прийнято інше рішення Верховною Радою України, окрім завершення роботи такої тимчасової спеціальної комісії.

1.1.2. Положеннями частини четвертої статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини четвертої статті 85 Регламенту Верховної Ради України визначено що Верховна Рада України приймає постанову про утворення тимчасової спеціальної комісії, в якій визначає, назву тимчасової спеціальної комісії; мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється тимчасова спеціальна комісія; кількісний і персональний склад тимчасової спеціальної комісії, голову тимчасової спеціальної комісії та заступника голову; термін діяльності тимчасової спеціальної комісії (на заздалегідь визначений час або на час виконання відповідної роботи); термін звіту тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу, який не перевищує шести місяців з дня її утворення; заходи щодо кадрового, матеріально-технічного, інформаційного, організаційного забезпечення роботи тимчасової спеціальної комісії.

Свою чергою, в додатках до Положення «Про порядок роботи з документами у Верховній Раді України», затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19, наведені шаблонні форми актів Верховної Ради України, зокрема, форма акта про утворення тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України (пункт 1.8. додатку 1 до Положення), якому не відповідає проект Постанови (реєстр. № 11467).

1.1.3. Відповідно до положень статті 23 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частин другої та третьої статті 85 Регламенту Верховної Ради України порядок утворення тимчасової спеціальної комісії передбачає, що тимчасова спеціальна комісія утворюється з числа народних депутатів України, які дали на це згоду. Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової спеціальної комісії подаються депутатськими фракціями (депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них звернення ініціатора (ініціаторів) утворення тимчасової спеціальної комісії. У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи). Якщо депутатська фракція (депутатська група) не запропонувала у встановлений строк представників для роботи в тимчасовій спеціальної комісії, то комісія

створюється без участі представників цієї депутатської фракції (депутатської групи).

Крім цього, пунктом 286 Положення «Про порядок роботи з документами у Верховній Раді України», затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19, передбачено, що проект постанови Верховної Ради України про утворення тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України реєструється разом з поданням, пояснювальною запискою, а також копіями листів про направлення пропозицій та отримані відповіді щодо входження народних депутатів України до складу відповідної комісії від депутатських фракцій (депутатських груп).

З огляду на це Комітет зауважив, що ініціаторами не додано до проекту Постанови (реєстр. № 11467) пропозиції депутатських фракцій (депутатських груп) щодо кількісного та персонального складу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, що може свідчити про недотримання вимог Регламенту Верховної Ради України та прийнятих відповідно до нього нормативно-правових актів.

1.2. У преамбулі проекту Постанови наголошується на підставах, які слугують причиною прийняття цього проекту, а саме: «у зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України, необхідністю здійснення парламентського контролю з питань підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у період дії воєнного стану в Україні».

Комітет звернув увагу на те, що всупереч вимогам законодавчої техніки зміст преамбули повторюється в абзаці першому пункту 4 проекту Постанови, в якому передбачено підстави, зокрема, для утворення нової Тимчасової спеціальної комісії, а саме: «для забезпечення парламентського контролю з питань підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ».

1.3. Комітет зазначив, що у пункті 2 проекту Постанови пропонується звіт Тимчасової спеціальної комісії, зокрема: «...оприлюднити на офіційному веб-

сайті Верховної Ради України». З огляду на це Комітет зауважив, що відповідно до частини п'ятої статті 7 Регламенту Верховної Ради України Апарат Верховної Ради України забезпечує ведення бази даних нормативно-правової інформації «Законодавство України», що містить, у тому числі, еталонні електронні тексти оригіналів прийнятих Верховною Радою України актів, відтак, і Постанова Верховної Ради України і звіт як додаток до неї вже є обов'язковими для розміщення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України.

Враховуючи наведене, у пункті 2 проекту Постанови слова «оприлюднити на офіційному веб-сайті Верховної Ради України» слід виключити.

2. Щодо оформлення проекту Постанови (реєстр. № 11467) Комітет зазначив таке.

2.1. У пункті 1 проекту Постанови пропонується використати коротку назву Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України для її застосування у наступних пунктах проекту Постанови, а саме: «(далі – Тимчасова спеціальна комісія)».

З огляду на це Комітет зауважив, що цей техніко-юридичний прийом використано ініціаторами внесення некоректно, оскільки запропоноване скорочення визначено одночасно для Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, яка була утворена, відповідно до Постанови Верховної Ради України № 3308-ІХ, звіт якої пропонується взяти Верховній Раді України до відома, та для Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, яку пропонується Верховній Раді України утворити, відповідно до проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 11467).

Враховуючи наведене пропонується не застосовувати коротку назву Тимчасової спеціальної комісії у пунктах 1 – 3 проекту Постанови та викласти їх в такій редакції:

«1. Звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України про виконану роботу взяти до відома (додається).

2. Опублікувати звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у газеті «Голос України».

3. Завершити роботу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України».

2.2. Крім цього, проект Постанови (реєстр. № 11467) потребує редакційного доопрацювання, а саме:

в абзаці першому підпункту 1 пункту 4 слова «та визначити основними завданнями Тимчасової спеціальної комісії» замінити знаками і словами «(далі – Тимчасова спеціальна комісія) та визначити її основними завданнями»;

в абзаці першому підпункту 2 підпункту 4 цифру та слова «9 народних депутатів України» замінити знаком і словами «– дев'ять народних депутатів України»;

в абзаці другому підпункту 2 пункту 4 прізвище Голови Тимчасової спеціальної комісії слід написати в називному відмінку;

в абзаці четвертому підпункту 2 пункту 4 слід виключити слова «таких народних депутатів України»;

в пункті 5 слід виключити слова «з питань моніторингу».

2.3. Комітет зазначив, що відповідно до абзацу другого підпункту 6 пункту 246 Положення «Про порядок роботи з документами у Верховній Раді України», затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19, у разі оформлення документа (додатків до нього) на двох і більше сторінках, друга та наступні сторінки нумеруються. Номери сторінок ставляться посередині верхнього поля сторінки арабськими цифрами без зазначення слова «сторінка» та розділових знаків.

2.4 Комітет звернув увагу на необхідність приведення назви звіту Тимчасової спеціальної комісії у відповідність до пункту 1 проекту Постанови (реєстр. № 11467), у якому пропонується Верховній Раді України цей звіт комісії взяти до відома.

Враховуючи викладене Комітет зауважив, що проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання здійснення парламентського контролю для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України» (реєстр. № 11467 від 07.08.2024) оформлений

та зареєстрований без дотримання вимог Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», Регламенту Верховної Ради України та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, а також без врахування ustalених вимог законодавчої техніки та парламентської практики, про що зазначено у цьому висновку.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання здійснення парламентського контролю для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України», внесений народними депутатами України – членами Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України Остапенком А.Д. та іншими (всього 8 підписів) (реєстр. № 11467 від 07.08.2024), і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, розглянути його з урахуванням зауважень Комітету, викладених у висновку щодо змісту проекту Постанови, нової редакції пунктів 1 – 3 проекту Постанови та редакційного доопрацювання підпунктів 1 та 2 пункту 4, пункту 5 проекту Постанови, і визначитися шляхом голосування щодо цього проекту Постанови.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

